בלוטיקע טעג

ראמאן פון אידישן לעבן אין דער צייט פון די ערשטע יאָרן פון דער וועלט מלחמה

פון י. נאָרמאן

(פאָרטזעצונג)

אין דער דאָזיקער צייט, ווען לעמקע האָט געפירט זיין אָפּערד דורכן וואַלד, איז פון הינטער א בוים אַרויסגעקומען שלמה ראַנאַוויץ. דער העלדישער יונגער מאַן וועלכער האָט געפירט אַן אייביקן קאַמף קעגן דער מיליטערישער מאַכט פון פּוצלונג דערזעען, אז ער מיט זיין רחל'ען און זיינע פריינט זיינען אין א גרויסער געפאַר. זייער הויז אין דעם טאָל פון דעם ריבאַנער באַרג איז שוין געווען צופיל באַקאַנט און זיי האָבן יעדע מינוט געקאָנט ווערן געפאַנגען פון דער דייטשער פּאָליציי אין פּאַדאַבן.

עס איז דאַרום נויטיק געווען זיך אויסצוזאָגן אַן אנדער באַהעלטעניש, וואו זיי זאָלן זיין זיכער פון די שונאים.

דאָס איז ראַנאַוויץ'ען געלונגען. ערשט מיט צוויי טעג צוריק האָט ער מיט זיינע פריינט זיך איבערגעקליבן אין א פאַרגעסענעם וואַלדרהיגן הינטער דעם באַרג, וואָס זיינע חברים האָבן נאָך דערצו עס שטאַרק באַפעסטיקט.

איצט איז ראַנאַוויץ אַרויס אין דעם וואַלד, אום נאָך אַמאָל צו באַטראַכטן דעם נייעם פּלאַן, אלס ער האָט פון וויי־טען דערזעען לעמקע'ן דער באַגלייטונג פון אַ אידישער מיידל.

— א נייער אָפּפער! — האָט א בלוי געטאָן ראַנאַוויץ'ן אין געראַנאַ, — ווען דער דאָזיקער לומפּ פירט זיך אַרום אין וואַלד מיט א יונגער מיידל, דאָ איז דאָס זיכער א פאַרברעכן, איך טאָר עס ניט דערלאָזן.

און מיט איין שפּרונג איז שלמה ראַנאַוויץ געשטאַנען לעבן לעמקע'ן.

אָבער דער פריישער לייטענאַנט וועלכער האָט אזוי גוט געקאָנט וואַרפן א מורא אויף די שוואַכע אין דער לאַנ־ווין, האָט אָבער אַליין אויפגעציטערט ווען ער האָט דערזעען ראַנאַוויץ'ן. אויי־סער דעם האָט לעמקע שוין פאַרלאָרן די מוט אָנצופירן א קאַמף נאָכדעם ווי ער האָט געציטערט, אז ער קאָן יעדע מינוט אַרעסטירט ווערן אלס פאַרראַטער. ער האָט דאַרום איצט לייגנער ניט געד־וואַרט, נאָר אין דעם אויגנבליק, ווען ער האָט באַמערקט ראַנאַוויץ'ן איז ער אַנטלאָפן אזוי שנעל ווי זיינע פיס האָבן אים געטראָגן.

אין דעם ערשטן מאָמענט האָט ראַ־נאַוויץ זיך געוואָלט א וואָרף טאָן נאָך לעמקע'ן און אים נאָכיאָגן, דאָן אָבער האָט ער א כאַד געטאָן מיט דער האַנט, ווי ער וואָלט געוואָלט זאָגן, דאָס דער טאָן, ווען דער קאָמאַנדיר האָט אונז גע־פאָדערט אויף דער אמת? — האָט די יונגע מיידל פאַרטידיקט איר פאָטער.

— טאָ פאַרוואָס איז דיין פאָטער ניט געגאַנגען?

— עס איז דאָך הייגט שבת, — האָט צירל אויסגערופן אזוי ווי פאַרוואונ־דערט, אז אימיצער קאָן פאָדערן איר פאָטער צו גיין שבת אויף דער אמת.

— און דו ביזט זיכער, אז דער קאָ־מאַנדיר לעמקע האָט דיר געפירט אויף דער אמת? — האָט ראַנאַוויץ געפרעגט.

— וואוהין דען האָט ער מיר געזאָלט פירן? — האָט צירל נאַאיוו זיך גע־וואונדערט, — אזוי האָט ער דאָך אונז געזאָגט.

— אָבער דער אמת איז דאָך ניט אין וואַלד, — האָט ראַנאַוויץ באַמערקט. — די אמת הויז איז דאָך אין שטאָט, נאָך וואָס איז ער געגאַנגען אין דער דאָזיקער געגנט? איך גלייב פיל מער, אז ער האָט דיר געזאָלט ברייגען אין דאָרף צו הס . . .

— ראַנאַוויץ האָט אָפּגעהאַקט אין מיטן, ער האָט ניט געזאָלט אַרויסזאָגן זיינע געדאַנקען פאַר דער יונגער און נאַאיווער מיידל.

אָבער ער איז געווען ביי זיך איבער־צייגט, אז זיין שרעקלאַכער פאַרדאַכט איז אמת. עס איז ביי אים ניט געווען קיין צווייפל, אז דער לומפּ לעמקע האָט די אומשולדיקע אין שיינע טאָכטער פון דעם אַרימען אידישן פורמאַן געזאָלט רר־אינירן און נאָכדעם איר איבערגעבן אָדער פאַרקויפן אין דער אויסגעלאַסענער הויז פון זיינע קאָמעראַדן אָפּציצער.

— דו וועסט איצט גיין מיט מיר, — האָט ראַנאַוויץ געזאָגט צו איר מיט א באַשטימטן טאָן, — דו קאָנסט זיך ניט צוריקקערן צו דיין פאָטער אין לאַוויץ.

— פאַרוואָס? — האָט צירל גע־פרעגט דערשראָקן.

— אזוי לאַנג ווי לעמקע האָט אויף דיר געוואָרפן אַן אויג, ביזטו מער ניט זיכער פון אים, — האָט ראַנאַוויץ גע־ענטפערט, — דער לומפּ וועט שוין פון דיר נישט אָפּלאָזן זיינע אויגן, און עס איז דאָרטן קיינער נישטאָ ווער עס זאָל דיך באַשיצן. ביי אונז וועסטו זיכער זיין מיינע קאַמעראַדן קאָנען פאַרטיידיקן די שוואַכערער. עס זיינען דאָ צוויי אונז אויף פרויען, איידעלע פרויען, וועלכע וועלן דיר אויפנעמען מיט אָפענע הענט און דיר לערנען ווי אזוי א יונגע און אומ־שולדיק מיידל ווי דו דאַרף לעבן אויף דער וועלט.

צירל האָט אים אָנגעקוקט מיט פאַר־וואונדערטע בליקן פון אירע גרויסע און שוואַרצע אויגן און זי איז געגאַנגען מיט ראַנאַוויץ'ען אין זיינער נייער און באַ־פעסטיקטער וואַלד הויז.

מיט א שטונדע שפּעטער איז שוין ראַנאַוויץ געזעסן מיט זיינע חברים אין א באַראַטונג.

נאָכדעם ווי ער האָט זיי דערציילט די געשיכטע פון ירחמיאל'ס דעם פורמאַן'ס טאָכטער, האָט ער געזאָגט:

— פון די אַלע צרות, וואָס די אידן פון די אקופּירטע געגנטן לייד'ן פון די דייטשן און פּאָליאַקן, באַטראַכט איך אַלס די גרעסטע צרה די אויסגעלאַסע־הייט וואָס די דייטשן האָבן אהר אויס־פאַרטירט דורך זייערע פּוילישע פריינט.

— אין דער דאָזיקער צייט פון מל־חמה האָבן די דייטשן געמאַכט די אויס־געלאַסנהייט שיר פאַר א פאַטריאָטישן אידעאַל. מיידלאַך און פאַרהייראַטע פרוי־ען ווערן אויפגענומען דערזיך ציבערצו־געבן צו פרעמדע מענער כדי אויסצופיל־מיט ניי־געבאָרענע קינדער די פּלעצער פון די געפאַלענע סאָלדאַטן אין דער מלחמה. די אויסגעלאַסענע הייזקעס פון פאַן זאַליעסקי פאַרמערן זיך פון טאָג צו טאָג אַן שטייגן אונטער דער שוץ פון דער מיליטערישער מאַכט, און ווער ליידעט? ווער איז מער אין געפאַר? עס פאַרשטייט זיך, די אַרימע, שוצלאָזע און רעכטלאָזע מיידלאַך, וועלכע ווערן אין מאַסן פאַרפירט און רואינירט, איך וויל אָבער פאַן זאַליעסקי'ס שמוציקע נעעסט צוברעכן.

די אידישע פרויען און די אידישע מיידלאַך מוזן באַשיצט ווערן, — האָט ראַנאַוויץ פאַרטגעזעצט מיט א פעסטער שטימע, — די דייטשן זיינען געווען די ערשטע וועלכע האָבן אין דעם דאָזיקן בלוטיקן קריג איינגעפירט די ווערטער "מלחמה כלות", "מלחמה מוטערס" און "מלחמה קינדער". מיט דעם אויסרייד פון מלחמה, ווערט די ערע פון די פרויען און מיידלאַך ברוטאַל צעטראָטן אונטער די סאָלדאַטסקע שטיוול. מוטערס ווערן פאַרגוואַלטיקט פאַר די אויגן פון זייערע קינדער, מיידלאַך ווערן געשענדעט פאַר די אויגן פון זייערע עלטערן, און די לעמקעס און די זאַליעסקיס פאַכען פאַר לומפּ וועט שוין פון אים ניט אַנטלויפן און דאָן האָט ער זיך געווענדעט צו דער דערשראָקענער שיינער מיידל:

— איר זייט א אידישע טאָכטער? — האָט ער איר געפרעגט אין אַן איינפאַ־כען אידיש.

צירל איז געבליבן שטיין איבערראַשט. זי האָט זיך גאָרניט געוואָלט גלויבן, אז דער דאָזיקער יונגערמאַן, פאַר וועלכן א דייטשער קאָמאַנדיר אַנטלויפט, איז אַן איינפאַכער איד אזוי ווי איר פאָטער דער פורמאַן.

— און איר זייט אויך א איד? — האָט זי אים נאָאיוו איבערגעשלאָגן זיין פראַגע.

— יאָ, מיין פריילן, — האָט ער גע־ענטפערט מיט א שמייכל, — איך בין שלמה ראַנאַוויץ, פּוילייכט האָסטו גע־הערט פון מיר?

— איר זייט עס דער שלמה ראַנאַוויץ? — האָט זי איצט אויסגערופן אין איר העכסטער דערשטוינונג, — א, איך האָב פון שוין זייער פיל געהערט. מיין פאָ־טער האָט מיר דערציילט, דאָס איין מאָל ווען ער איז געפאָרן מיט זיינע פערד אויף יאַנושעווער וועג זיינען אים באַ־פאַלן עטלאָכע פּאָליאַקן, דאָס זיינען געווען א באַנדע גנבים, וועלכע האָבן אים אָנגעהויבן שלאָגן און אים געוואָלט באַרויבן. דאָ איז מיין פאָטער איינגעפאַ־לען א גליקלאַכער נערענק און ער האָט אָנגעהויבן רופן:

"ראַנאַוויץ, ראַנאַוויץ! וואו ביסטו עס אהינגעקומען אזוי לאַנג? שנעל קום אהער!

— און די פּוילישע רויבער האָבן זיך דערשראָקן, — האָט צירל ווייטער דער־ציילט. — זיי האָבן געמיינט, אז איר זייט ערגעץ דערביי און מיט א קלאַה אויף די ליפּן זיינען זיי אַנטלאָפן. מיין פאָטער לאַכט נאָך ער היום, ווען ער דערציילט די געשיכטע פון יענעם איבערפאַל.

אויף ראַנאַוויץ'ן האָט געשמייכלט, אלס ער האָט געהערט, ווי אזוי די פּוילישע אידן פיינט פון דעם געגנט ציטערן פאַר זיין נאָמען און ער האָט דער מיידל גע־פרעגט:

— און ווער איז דיין פאָטער?

— יחמיאל דער פורמאַן, — האָט צירל געענטפערט, — אין לאַוויץ וואוינען מיר.

— און דיין פאָטער האָט דיר געלאָזן גיין מיט דעם דייטשן אפיצער? — האָט ראַנאַוויץ געפרעגט און אין זיין שטימע האָט זיך געהערט א פאַרוואונדערונג.

— וואָס האָט מיין פאָטער געקאָנט טאָן, ווען דער קאָמאַנדיר האָט אונז גע־פאָדערט אויף דער אמת? — האָט די יונגע מיידל פאַרטידיקט איר פאָטער.

— טאָ פאַרוואָס איז דיין פאָטער ניט געגאַנגען?

— עס איז דאָך הייגט שבת, — האָט צירל אויסגערופן אזוי ווי פאַרוואונ־דערט, אז אימיצער קאָן פאָדערן איר פאָטער צו גיין שבת אויף דער אמת.

— און דו ביזט זיכער, אז דער קאָ־מאַנדיר לעמקע האָט דיר געפירט אויף דער אמת? — האָט ראַנאַוויץ געפרעגט.

— וואוהין דען האָט ער מיר געזאָלט פירן? — האָט צירל נאַאיוו זיך גע־וואונדערט, — אזוי האָט ער דאָך אונז געזאָגט.

— אָבער דער אמת איז דאָך ניט אין וואַלד, — האָט ראַנאַוויץ באַמערקט. — די אמת הויז איז דאָך אין שטאָט, נאָך וואָס איז ער געגאַנגען אין דער דאָזיקער געגנט? איך גלייב פיל מער, אז ער האָט דיר געזאָלט ברייגען אין דאָרף צו הס . . .

— ראַנאַוויץ האָט געפּגעהאַקט אין מיטן, ער האָט ניט געזאָלט אַרויסזאָגן זיינע געדאַנקען פאַר דער יונגער און נאַאיווער מיידל.

אָבער ער איז געווען ביי זיך איבער־צייגט, אז זיין שרעקלאַכער פאַרדאַכט איז אמת. עס איז ביי אים ניט געווען קיין צווייפל, אז דער לומפּ לעמקע האָט די אומשולדיקע אין שיינע טאָכטער פון דעם אַרימען אידישן פורמאַן געזאָלט רר־אינירן און נאָכדעם איר איבערגעבן אָדער פאַרקויפן אין דער אויסגעלאַסענער הויז פון זיינע קאָמעראַדן אָפּציצער.

— דו וועסט איצט גיין מיט מיר, — האָט ראַנאַוויץ געזאָגט צו איר מיט א באַשטימטן טאָן, — דו קאָנסט זיך ניט צוריקקערן צו דיין פאָטער אין לאַוויץ.

— פאַרוואָס? — האָט צירל גע־פרעגט דערשראָקן.

— אזוי לאַנג ווי לעמקע האָט אויף דיר געוואָרפן אַן אויג, ביזטו מער ניט זיכער פון אים, — האָט ראַנאַוויץ גע־ענטפערט, — דער לומפּ וועט שוין פון דיר נישט אָפּלאָזן זיינע אויגן, און עס איז דאָרטן קיינער נישטאָ ווער עס זאָל דיך באַשיצן. ביי אונז וועסטו זיכער זיין מיינע קאַמעראַדן קאָנען פאַרטיידיקן די שוואַכערער. עס זיינען דאָ צוויי אונז אויף פרויען, איידעלע פרויען, וועלכע וועלן דיר אויפנעמען מיט אָפענע הענט און דיר לערנען ווי אזוי א יונגע און אומ־שולדיק מיידל ווי דו דאַרף לעבן אויף דער וועלט.

צירל האָט אים אָנגעקוקט מיט פאַר־וואונדערטע בליקן פון אירע גרויסע און שוואַרצע אויגן און זי איז געגאַנגען מיט ראַנאַוויץ'ען אין זיינער נייער און באַ־פעסטיקטער וואַלד הויז.

מיט א שטונדע שפּעטער איז שוין ראַנאַוויץ געזעסן מיט זיינע חברים אין א באַראַטונג.

נאָכדעם ווי ער האָט זיי דערציילט די געשיכטע פון ירחמיאל'ס דעם פורמאַן'ס טאָכטער, האָט ער געזאָגט:

— פון די אַלע צרות, וואָס די אידן פון די אקופּירטע געגנטן לייד'ן פון די דייטשן און פּאָליאַקן, באַטראַכט איך אַלס די גרעסטע צרה די אויסגעלאַסנ־הייט וואָס די דייטשן האָבן אהר אויס־פאַרטירט דורך זייערע פּוילישע פריינט.

— אין דער דאָזיקער צייט פון מל־חמה האָבן די דייטשן געמאַכט די אויס־געלאַסנהייט שיר פאַר א פאַטריאָטישן אידעאַל. מיידלאַך און פאַרהייראַטע פרוי־ען ווערן אויפגענומען דערזיך ציבערצו־געבן צו פרעמדע מענער כדי אויסצופיל־מיט ניי־געבאָרענע קינדער די פּלעצער פון די געפאַלענע סאָלדאַטן אין דער מלחמה. די אויסגעלאַסענע הייזקעס פון פאַן זאַליעסקי פאַרמערן זיך פון טאָג צו טאָג אַן שטייגן אונטער דער שוץ פון דער מיליטערישער מאַכט, און ווער ליידעט? ווער איז מער אין געפאַר? עס פאַרשטייט זיך, די אַרימע, שוצלאָזע און רעכטלאָזע מיידלאַך, וועלכע ווערן אין מאַסן פאַרפירט און רואינירט, איך וויל אָבער פאַן זאַליעסקי'ס שמוציקע נעעסט צוברעכן.

די אידישע פרויען און די אידישע מיידלאַך מוזן באַשיצט ווערן, — האָט ראַנאַוויץ פאַרטגעזעצט מיט א פעסטער שטימע, — די דייטשן זיינען געווען די ערשטע וועלכע האָבן אין דעם דאָזיקן בלוטיקן קריג איינגעפירט די ווערטער "מלחמה כלות", "מלחמה מוטערס" און "מלחמה קינדער". מיט דעם אויסרייד פון מלחמה, ווערט די ערע פון די פרויען און מיידלאַך ברוטאַל צעטראָטן אונטער די סאָלדאַטסקע שטיוול. מוטערס ווערן פאַרגוואַלטיקט פאַר די אויגן פון זייערע קינדער, מיידלאַך ווערן געשענדעט פאַר די אויגן פון זייערע עלטערן, און די לעמקעס און די זאַליעסקיס פאַכען פאַר־

פעליסיערס לימיטעד

בריוערס פון

קאַנטרי "קלאַב" ביר

גאָלדן גלאָו אייל

XXX סטאוט

בריודי — אַסבאָרן און מאַלווי, ווייניפּעג

טעלעפאָנען: — 42 304-5-6

פּינקטלאַכע דעליווערי צו פּערמיט האָלדערס

צו פאַרקויפן אין

מאָנטרעאַל — סאַסקאַטשעוואַן — אַלבערטאַ

בית־יתומים טור אין מערב :: קאַנאַדע אַנגעפאַנגען ::

מר. א. אַסאָווסקי

וועט אין די קומענדיקע עטלאַכע טעג באַזוכן די פאָלגנדיקע פונקטן:

פּאָרטעדזש־לא־פּרייריי, בוירני, עריקסאָן, עלפינסטאָן, אָוק־בוירן, ראָסבורן, בוירד טייל, ענגוסוויל, שעלמאַט, מאַק־נאַט, קאַלדער, דאַקסטאָן, סטאַרנאָוויי, רהיינינ, יאָרקטאָן, ווילאָוברוק, איבענעזער און קאַנאָרא.

דער פּרעזידענט און די דירעקטאָרן פון מערב קאַנאַדער בית־יתומים בעטן דרינגלאַך יעדן איינציקן אידן איבעראַל וואו אונזער סופּער־אינטענדענט וועט קומען, צו געדיינקען די 102 יתומים און יתומות, וועלכע זיינען איצט אין דער היים.

דער בית־יתומים נויטיקט זיך דרינגלאַך אין דער שטיצע פון יעדן מאַן און פרוי.

פאַרגעסט די שווערע צייטן!

אייער צדקה און וואוילטאַט פאַר אזא הייליקן צוועק וועט פאַרטרייבן די געפאַר פון שלעכטע צייטן און פאַרבייטן זי מיט א גליקלאַך יאָר פאַר אלע אידן.

העלפט די יתומים און דער אבי היתומים וועט אייך מטלא זיין כפל כפלים.

וו. קאַהען,

טשערמאַן פּוב. קאָמיטעט

שטימט ליבעראַל

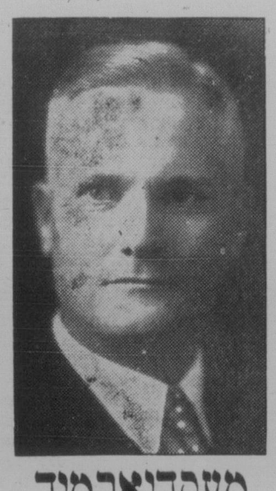

מעקדיאַרמיד

ווייניפּעג סאַוט

(פּובליציירט מיט דער דערלויבעניש פון אי. ד. האַנימען, פּרעזידענט פון סאַוט ווייניפּעג ליבעראַל אַסאָסיאַיישן)

חיינט אויף דער ראַדיאָ

CKY

ווייניפּעג

3.00—מוזיק.
6.45—ליבעראַלע פּאַרטיי.
8.00—קאָנסערוואַטיווע פּאַרטיי.
8.30—סטודיאָ אַרקעסטער.

CJRW 499.7

פלעמינג

5.40—מוזיק.
6.15—אַנקל פּיטער.

CJGX 650

יאָרקטאָן

7.15—פאַרמערס פריערי ראַדיאָ שעה.

WGN 720

5.30—שיקאַגאָ, נאַוועלע פּראָגראַם.
6.00—שיקאַגאָ, פאַרשיידענע פּראָגראַם.

WLW 700

6.30—סינסינעטי, אַרקעסטער.

WTAM 1070

7.30—קלעוולאַנד, מוזיקאַלישע פּראָגראַם

WLW 700

8.00—סינסינעטי, געזאַנג.

WGN 720

9.00—שיקאַגאָ, פאַרשייד. פּיטשורס.

WMAQ 670

10.00—שיקאַגאָ, טאַנץ מוזיק.

WBAP 890

10.30—פאָרט־וואָרט, מעקאַריעס.

WGN 720

11.00—שיקאַגאָ, טאַנץ מוזיק

NEW PALACE THEATRE

היינט, מאָרגן און מיטוואָך

דרייזעק מאָולהאָל

"אין די נעקסט רום"

אויך א ריידנדע קאַמעדי און פאַקס נייעס

נעשעפט _ געלעגנהייטן

Business Opportunities

מאַנופעקטשורינג געשעפטן

פאַרטנער פאַרלאַנגט מיט $3,500 קעש פאַר א גוט־גיינענדן געשעפט מיט גרויסע מעגלאַכקייטן. א נייע אַנדוסטריע וואָס וואַקסט טעגלאַך.

א ניי־געפאַנטע אינדוסטריעלע אונ־טערנעמונג פאַרלאַנגט פּאַרטנער מיט $5.000 קעש. איצטיקע קאָנטראַקטן פאַר־זיכערן דעם דערפאָלג. א געלעגנהייט צו־טרעטן צו א גוטן געשעפט אין א ריכטי־קער צייט.

מיט $2.500 קאָנט איר צוטרעטן צו א ראַיאָנער מאַנופעקטשורינג ביזנעס וואָס איז שוין עטאַבלירט עטלאַכע יאָר און טוט גוטע געשעפטן. די שטרייענדסטע אונ־טערזוכונג וועט אייך איבערצייגן.

אויב איר ווילט א געשעפט, זעט

ח. פּערלמאַן און נ. זעלטשען

MUTUAL AGENCIES

796 Main Street Phone 51 000

אין פּעלעס טעאַטער

היינט און מאָרגן ווערט געוויזן דאָס זייער שפּאַנענדע בילד "אין נעקסט רום". ס'איז א דורכאויס ריידנדיק בילד, שפּאַ־נענד, אינטערעסאַנט און אינהאַלטסרייך. דושעק מאַולהאָל שפּילט די הויפּט ראָל, צוזאַמען מיט אַן ערשט קלאַסיקן קעסט. עס ווערט אויך געוויזן א דורכאויס־ריידנדיקע קאָמעדיע, פאַקס נייעס און פּיטשורס. זעט און הערט עס אין פּעלעס טעאַטער.

יהושע קירזשנער ע"ה

מיט געבויגענע קעפּ אין טיפן טרויער שטייען מיר ביים פרי־ציטיקן פרישן קבר פון אונזער טייערן געוועזענעם פריינט, און מיר דריקן אויס אונזער טיפסטן מיטגעפיל צו זיין פרוי און קינ־דער אויף דעם פאַרלוסט פון זייער ליבן מאַן און פאָטער, וואָס איז אויך דער פאַרלוסט פון אַלע ווייניפּעגער אידישע אינסטיטוציעס און פון אומצאָ־ליקע פריינט.

מיר ווינשן זיי און דער גאַנ־צער פאַמיליע אַז די ציט זאָל היילן זייערע צעבראָכענע הער־צער. און זיי זאָלן שוין מער קיינמאָל פון קיין צער ניט וויסן.

מר. און מרס. מ. ווייטמאַן

יהושע קירזשנער ע"ה

אין צער און טרויער דריקן מיר אויס אונזער טיפסטן מיט־געפיל צו דער פרוי און קינדער אין זייער גרויסן פאַרלוסט. מיר ווינשן זיי און דער גאַנצער פאַ־מיליע געטרייסט צו ווערן און מער פון קיין צער ניט וויסן.

מר. און מרס. הערי גאַרבאַק

יהושע קירזשנער ע"ה

מיר טרויערן אויף דעם גרוי־סען אומגליק און מיר דריקן אויס אונזער טיפסטן מיטגעפיל צו דער אלמנה און קינדער אין זייער שמערצלאָס: פאַרלוסט. מיר ווינשן זיי און דער גאַנצער פאַמיליע געטרייסט צו ווערן און מער פון קיין צער ניט וויסן.

מר. און מרס. סופּר

קעמסאַק, סאַסק.

(פאָרטזעצונג קומט)

קלאַסיפייד סעקשען Classified Section

פּפּעציעלע פּריינען פאַר אַדוואַרטייזינג אין דער קלאַסיפיצירטער אָפּטיילונג

איין מאָל, 5 ס. פּער "אַנייט לייַן"		פאַר 3 מאָנאַטן,	$2.15 "
פאַר א וואָך, 20 ס.	"	פאַר 6 מאָנאַטן,	$4.00 "
פאַר א מאָנאַט, 75 ס.	"	פאַר 1 יאָר,	$7.50 "

:: צו פאַרקויפן ::

FOR SALE

בלויז א פּאָר מציאות פון אונזער גרויסן ליסט

8 רומיקע הויז אויף אלפּרעד עווע., 4 צי־מערן אויפ'ן ערשטן פלאָר 4 שלאָף צי־מערן אויפ'ן 2טן פלאָר. אוק פינייש. פיי־ער פּלייס. גוטער גאַראַדזש, אין אלע הינ־זיכטן זייער א שיינע הויז וואָס מוז יערן געפעלן. מוז פאַרקויפט ווערן פאַר $5.500.00.

6 רומיקע הויז, 2 בלאָק פון מיין סטריט נאָרט פון באַראָוס, פאַר בלויז $2.600. אן אמת'ער באַרגן אין א דאָבל הויז פון 14 צימערן, פול מאָדערן, זייער א גוט געבויטע הויז און בלויז א האַלבן בלאָק פון מיין סטריט, פאַר בלויז $4,700.00 מיט אמוויניסטנס $2.000.00 קעש.

Sheps Agencies Ltd.

804 מיין סטריט

טעלעפאָנס 761 55 איין 807 53

א מציאה פאַר א שנעלן קויפער.—א לאָט אויף קאַמיראַל עווע. אויסן. מיט $200 בילינער פון דער רעגולער פריין. שרייבט צו דאָס אידישע וואָרט באָקס 460.

צו פאַרקויפן א בוק־קיים בליק. זיך ווענ־דען אין 484 פּלאַראַ עווע.

הייזער צו פאַרקויפן

סקאַשיא סטריט. ריוועד פּראָנטעדזש

א שיינע 8 רום פריים הויז מיט מייפּל פלאָרס אין סאַליד בוירטש פיניש 3 אָדער 4 בעדרומס, אָפענע פייער פּלייס אין לי־ווינג רום. אלע רומס זיינען גרויס און ליכטיק און אַלעדזינג אין פיינעם צו־שטאַנד. וועט פאַרקויפן צו א דערוקציע פון $2.000.00 אויב באַלד פאַרקויפט. פריין $5.000.00 מיט ריזאָנייבל קעש. רופט אָפּ

MR. LAWRIE, OF
J. J. SWANSON & CO. LTD.
601 Paris Bldg., Phone 26 349
or Evgs. 503-007

:: שטעלע פאַרלאַנגט ::

SITUATION WANTED

שו"ב, לערער, גוטער בע"ת, קאָן ענגליש, גוטע רעפערענסעס, זוכט בייטן פּאַזיציע, מעסיקער נעהאַלט. שרייבט צו "דאָס אי־דישע וואָרט" באָקס 701.

:: פּערזענלאַכעס ::

PERSONAL

פּליכוואַטע מענער — נייע האָר —

אין 10 ביז 60 טעג גאַראַנטירט: שאַרבן קרעץ, דענדראַף, שאַרבן עקזעמאַ, נע־היילט דורך פּערזענלאַכער באַהאַנדלונג.

FRANKS, 207 Montgomery Bldg.
215½ Portage Ave.

א סך באַשטעטיקונגען אויפן פאַרלאַנג

SIMPSON & COMPANY

בייליפס

לייסענסד און באָנדעד

ד. סימפּסאָן, מענעדזשער

404 McINTYRE BLOCK PH. 88 008

געלט!

פאַר אייערע באַלדיקע נויטן

$50 ביז $500

צוועלף מאָנאַטן צו באַצאָלן עס צורק. ריזאָנייבל ייטס. פּינקטלאַכע באַדינונג. שטריינג פאַרטרויליכן.

אָפן טעגלאַך ביז 7.30 נאָכמיטאָג.

General Loan and Insurance Agency
718 Somerset Block, Winnipeg
Phone 24 789

R. B. ORMISTON

פּלאָריסט

צוויי סטאָרס צו אייער באַדיענונג

96 Osborne St., Phone 42 386
340 Portage Ave., Phone 24 791

בלומען טעלעגראַפירט אויבערל

פאַונדיישאָנס פאַר מצבות געמאַכט אין מאַרריכט פאַר אייער צופרידנהייט.

JOHN SCHALER
Phone 5993921

A. MUIR

אוטאָמאָביל־ריזירער

דוקא פינישינג סטייזאָן

פענדערס און באַדיי ריפּעירס

376 FURBY ST.

PH. 33 255

אייער אַלטע מעבל געמאַכט ניי —

און מאַקע ביי אייך אין דער היים. בעסטע אַרבעט פאַר ביליקסטע פּריזן

רופט מיך אָפּ 23 269

לייף אינשורענס

בעסער צו האָבן א פּאָליסי אין ניט דאַרפן עס, איידער דאַרפן דאָס און ניט האָבן..

P. A. TEMPLETON
807 Electric Railway Chambers
Phone 89 688

א מיטליאַריקער רעליגיעז פּראָפעסיאָנע־לער מאָן זוכט באַקאַנטשאַפט מיט אַן אַנ־שטענדיקער פרוי. מוז האָבן אַביסל פאַר־מעגן. שרייבט צו "דאָס אידישע וואָרט", באָקס 296.

רעגינאַ שערער, איצט אַקשאַרן, זוכט מר. ריטבערג, אַדער זיינע שוועסטער: רעגינאַ נעעי, ראָזאַ. זיי קומען פון מאַפּאַראַנץ, בוקאָוויינאַ. זיך מעלדן צו

REGINA OCHSHORN
701 DeKalb Ave., Brooklyn

Winnipeg Beach and Gimli

שוחט מ. קאַהאַן, צו יעדער צייט אין

15 Spruce St.

:: צו פאַרענטן ::

FOR RENT

צו פאַרענטן צוויי גרויסע ליכטיקע רומס פאַסיק פאַר א אינטעליגענטער יונגער פּאָר אָן קינדער. קאָנען זיך באַנוצן מיט דער קיטשן און טעלעפאָן. ריזאָנאַבלע טערמס. זיך ווענדן אין 415 מאַניטאָבאַ עוועניו, טעלעפאָן 660 52.

צו פאַרענטן דריי רומס אויפן באַד רום פלאָר אין א פול מאָדערנער היים. אַלע באַקוועמלאַכקייטן. ניי דעקאָרירט. זיך ווענדן אין 493 רעדוואוד עוועניו.

צו פאַרענטן א 5 רום קאָטעדזש אויף זו־מער קיטשען. קאַר. קינד און פּלאַראַ. זיך ווענדן אין 56 אַלבערט סט. טעל. 21 151

אַרבעטער פאַרלאַנגט

HELP WANTED

בלויז פאַר דער שטאָט וואַנקאָווער

אויב איר קאָנט אויטקעגבן א פּאָר שטונ־דען א טאָג, אזי איר זייט א גוטער סיילס־מאַן, האָבן מיר פאַר אייך א גוטן אָנבאָט. שרייבט צו דאָס אידישע וואָרט באָקס נומער 8347.

פאַרלאַנגט א פעאיקע הויזקיפּערן, ניט גרינע. גוטע געלעגנהייט פאַר דער ריכטי־קער פרוי. זיך ווענדן אין 345 באַיר עווע. טעלעפאָן 204 54.

פאַרלאַנגט א מיידל וואָס קאָן גוט ענגליש און רוסיש און איז ווייליק צו לערנען פאַ־טאָגראַפיע און סטודיע אַרבעט. קליינער געהאַלט פון אַנפאַנג. פאָנט 842 52.

קעפּ אָפּערייטאָרס פאַרלאַנגט. איין מאַן און איין מיידל, עקספּיריענסד. זיך ווענדן אין 980½ מיין סטריט.

פיינט אייער הויז איצט

שיין, גוט און ביליק

ראיעלע אַרבעט און צופרידנהייט

MAX GORDON

484 FLORA AVE.

זי האָט אַוועקגעגעבן איר גאָלד און לעבן פאַר אַביסל ליבע

אָבער געשטאָרבן איז זי א בעטלערן און א הונגעריקע נאָך ליבע

פון ש. וואַרעט

ניט לאַנג צוריק איז אין א פּאַריזער הינטער געסל געשטאָרבן אין גרויס אַרימ־קייט א זקנה פון נייניציק יאָר. עטלאַכע שכנים האָבן אַרונגעריינגלט איר הויז און האָבן אויס גרויס מיטלייד צו דער פאַר־שטאָרבענער זי באַגראָבן מיט א טרונע און א שטאַטישער טויטן־וואָגן. האָט זי אַוועקגעפירט צו איר אייביקער רו אויף א קהל'שער סעמעטערי. וואו אַזעלכע היימ־לאָזע און אַרימע ווי זי געפינען א קבר.

ניי — איז געווען איר נאָמען. אין דעם ניינצענטן יאָרהונדערט האָט דער נאָכצער אייראָפּיאישער קאָנסטינענט גע־קלונגען מיט איר. זי איז געווען באַוואוסט אלס איינע פון די שענסטע טענצערינס פון איר צייט. צו איר יעדן אויפטריט איז זי מיט בלומען באַוואָרפן געוואָרן און זיין זי איז פון דער בינע אַרונטער, האָבן מיליאָנערן געוואָרט צו וואַרפן זייערע רייכטימער צו אירע פיס פאַר ניט מער ווי א קוש. א פריינטלאַכן וואָרט אָדער בליק. פאַעטן דאָך זי באַזונגען, צייטן זיך גען האָבן זי געלויבט אין הימל אריין און מאָלער האָבן איר בילד געמאָלן.

ווען ניני האָט געזען, אז זי ווערט אַרומגערינגלט מיט אַזויפיל פאַרערער, האָט זי פאַרשטאַנען ווי אזוי זיי צו אויס־נוצן. זי האָט איינפאַך אָנגעפאַנגען צו שאַרען גאַנצע לאַפּעטעס גאָלד פון זייע־ר קעשענעס. ווען עס איז פאַרביי א וואָך און די פאַרזיער פּרעסט האָט ניט געשריבן וועגן א הוליאַנקע וואָס איז געגעבן גע־וואָרן פון א מיליאָנער לכבוד איר, א הו־ליאַנקע ביי וועלכער עס האָט זיך געגאָסן שאַמפּאַניער ווי וואַסער און ביי וועלכער דער מיליאָנער האָט באַצאָלט הונדערטער טויזנטער פראַנק דערפאַר וואָס מאַדמואַ־זעל ניני האָט, טאַנצנדיק, דורכגעלעבערט מיט איר שיין פיסל זיין צילינדער הוט, האָט פאַריז זיך אָנגעפאַנגען צו וואונדערן; וואָס האָט פאַסירט מיט ניני'ן.

אזוי איז ניני געווען דער אָפּגאָט פון דער פאַריזער אַריסטאָקראַטיע, ביז וואַנען עס האָבן זיך אָנגעפאַנגען צו טייטן אויף איר פּנים. האָבנדיק א סך מי־ליאָנען, האָט זי באַשלאָסן זיך צוריקצו־ציען פון דער טאַנץ־בינע אין איר פּאַלאַץ ניט ווייט פון פאַריז. דאָרט האָט זי אָנגע־פאַנגען צו פירן א סאַליד און געמיטלאַך לעבן. זוכנדיק א וועג ווי אזוי צו פּטור ווערן פון די עטלאַכע מיליאָנען. די ערשטע משוגעת וואָס איז איר אַריינגעפאַלן אין קאָפּ, איז געווען אַן איבערנאַטירלאַכע לי־בע צו הינט. זי האָט איינגעהאַנדעלט א נאַנצע קאַלא